

Kitajske narodne pripovedke.

Preložil *Fran Erjavec*.

V.

DEVETOGlava PTICA.

red davnimi leti sta živela kralj in kraljica, ki sta imela hčerko edinko. Nekega dne se gre hči izprehajat na vrt. Tedaj nastane hipoma velik vihar, ki jo odnese s seboj. Vihar je pa provzročila devetoglava ptica. Ta je ugrabila princezinjo in jo odnesla v svojo votlino. Kralj ni vedel, kam je izginila njegova hči, zato je dal oklicati po vsem kraljestvu: »Kdor privede princezinjo nazaj, jo dobi za ženo.«

Neki mladenič je pa videl ptico, kako je nesla kraljevo hčerko v svojo votlino. Votlina je bila sredi strme pečine, tako da ni bilo mogoče priti k njej od spodaj gori in tudi ne od zgoraj doli. Ko hodi tako okrog pečine, pride nekdo, ki ga vpraša, kaj išče tod. Mladenič mu pove, da je ugrabila devetoglava ptica kraljevo hčer in jo odnesla v to votlino. Ta najde kmalu pomoč; pokliče svoje prijatelje, ki ga denejo v košaro in spuste po vrvi k votlini.

Ko vstopi v votlino, vidi sedeti tu kraljevo hčer, ki je izpirala devetoglavi ptici rane, zakaj nebeški pes ji je odgriznil deseto glavo, in rana je še vedno krvavela. Princezinja namigne mladeniču, naj se skrije, kar ta takoj stori. Ptici je izpiranje rane in njena obveza tako dobro dela, da kmalu zaspi vseh njenih devet glav. Tedaj stopi mladenič iz skrivališča in odseka z enim udarcem ptici vseh devet glav. Potem odvede kraljevo hčerko iz votline in jo hoče dati potegniti s košaro navzgor, a princezinja mu reče: »Bilo bi bolje, če se daš potegniti ti prej navzgor in nato šele jaz.«

»Ne,« pravi mladenič, »jaz počakam tu spodaj, da prideš najprej ti na varno.«

Princezinja sprva ne privoli, končno se pa da vendarle prepovoriti in stopi v košaro. Poprej pa vzame z glave lasno puščico, jo zlomi na dva dela, izroči en konec mladeniču, drugi del pa obdrži sama. Da mu tudi polovico svoje svilene ogrinjače in mu reče, naj oboje dobro spravi. Ko pa potegne mladeničev tovariš princezinjo na vrh, jo vzame s seboj, mladeniča pa pusti v votlini, čeprav ga je ta klical in prosil.

Mladenič gre sedaj nekoliko po votlini naokrog. Tu vidi več deklic, ki jih je ugrabila ptica in so pomrle tu od lakote. Na steni je

visela tudi neka riba, ki je bila pribita s štirimi žreblji. Ko se dotakne ribe, se izpremeni ta takoj v lepega mladeniča, ki se mu zahvali za rešitev in skleneta pobratimstvo za vse življenje. Počasi pa postane jako lačen. Stopi pred votlino, da bi si poiskal hrane, a povsod vidi le kamenje. Tedaj zagleda hipoma velikega zmaja, ki je lizal kamenje. Tudi mladenič stori tako in takoj ga mine glad. Nato vpraša zmaja, kako bi mogel priti iz votline. Zmaj nagne glavo k repu in mu da razumeti, naj sede nanj. Sede tedaj na zmajev rep in hipoma sta bila na zemlji. Tedaj zmaj zopet izgine.

Potem gre dalje in najde želvino črepino, polno prekrasnih biserov. To so bili pa čarobni biseri. Če jih je vrgel v ogenj, je ta takoj ugasnil; če jih je vrgel v vodo, se je takoj razdelila, da je bilo mogoče iti po kopnem. Vzame bisere iz črepine in jih spravi. Kmalu nato pride na morski breg. Vrže v morje en biser. Morje se takoj razdeli, a on zagleda morskega zmaja. Ta zakriči: »Kdo me moti v mojem kraljestvu?« Mladenič odgovori: »Našel sem v želvini črepini bisere ter jih vrgel v morje, in voda se je takoj odprla.«

»Če je pa tako,« pravi zmaj, »pridi k meni v morje in tu bomo živeli skupaj.« Tedaj spozna, da je to tisti zmaj, ki ga je videl v oni votlini. Tudi mladenič, s katerim je sklenil bratovščino, je bil tu; bil je zmajev sin.

»Ti si rešil mojega sina in sklenil z njim bratovščino, zato sem tvoj oče,« pravi stari zmaj in ga pogosti z vinom in dobrimi jedili.

Nekega dne mu pravi prijatelj: »Moj oče te bo gotovo obdaroval, a ne vzemi ne denarja ne biserov, ampak samo malo tikvico tam, s to lahko pričaraš, kar hočeš.«

Res ga vpraša stari zmaj, kaj hoče imeti za plačilo, in on mu odvrne: »Nočem ne denarja ne biserov, daj mi le malo tikvico.«

Sprva mu je zmaj noče dati, končno mu jo pa vendarle izroči. Potem pa odide iz zmajevega gradu.

Ko pride zopet na kopno zemljo, postane lačen. Takoj stoji pred njim miza, polna najboljših jedil, in on se napije in naje. Gre nekoliko dalje in postane truden — že stoji pred njim osel, na katerega sede. Tako jaše nekaj časa. In osel se mu začne spotikati, a že stoji tu voz, v katerega vstopi. Voz se pa preveč trese, in on si misli: »Ko bi imel vsaj nosilnico, to bi bilo bolje!« in že pride nosilnica, ki sede vanjo. Nosači ga nesejo do mesta, kjer so prebivali kralj, kraljica in njuna hčerka.

Ko je privedel oni mož kraljevo hčer nazaj, so hoteli takoj prirediti svatbo. Princezinja pa s tem ni bila zadovoljna, temveč pravi:

»Ta vendar ni pravi! Moj rešitelj bo prišel, on ima polovico moje lasne puščice in polovico moje ogrinjače za znamenje.« Ker pa mladeniča tako dolgo ni bilo in je mož le silil v kralja, postane nestrpen in pravi: »Jutri naj bo svatba!«

Princezinja gre otožna po mestnih ulicah ter išče in išče svojega rešitelja. Prav tistega dne pride nosilnica in princezinja opazi v mladeničevi roki polovico svoje ogrinjače. Vsa vesela ga odvede k svojemu očetu. Pokazati je moral polovico lasne puščice, ki se je popolnoma prilegala drugi polovici, in sedaj je tudi kralj veroval, da je pravi. Lažnivega ženina so kaznovali, nato so pa praznovali svatbo. Potem sta živela oba še dolgo srečno in zadovoljno.

JANKO LEBAN:

Darilo.

ako se je Glažarjev Tine veselil velikonočnih počitnic! Ali mu bomo zamerili? Nikakor! Šolal se je v bližnjem mestecu in odlikoval se je v šoli in zunaj šole kakor vrl učenec. Velikonočnih počitnic se je pa veselil posebno za to, ker je vedel, da ga doma čakajo pirhi, in še kakšni pirhi! Pri Glažarjevih so znali »pisati« pirhe, da niso nič zaostajali za belokranjskimi, ki ste o njih gotovo že čitali v časopisih. Pa vesel je bil Glažarjev Tine tudi zato, ker se je

za nekaj časa mogel otresti šolskega prahu ter kreniti v pomlajajočo se naravno naravnost proti domu! Ali si pa morete misliti večjega veselja, kakor ubrati pot pod noge med brstečimi drevesi, med krasnim, vonjajočim cvetjem in milim gostolenjem pestrobojnih ptičev! In vrhu tega še zavest: V žepu imam izborno »šolsko naznailo« in kako veselje me čaka doma v družbi vdanih prijateljev! Kako bodo tam za cerkvijo »sekali« pirhe! Ni čuda, da je cele tedne prejštel, kdaj pojde domov!

Ali letos bi ga bilo upanje na veselo sekanje pirhov skoro varalo. Poslušajte, kako se je to zgodilo!

Glažarjev Tine je doma skrbno čuval svoje kure. Pridno jih je pital in vselej, preden je zvečer odhajal spat, je tudi pogledal, če je hlev, ki so v njem spale kure, dobro zaprt. Toda vkljub njegovi skrbi, so nekega večera ostala hlevna vrata odprta! Lisica pa se je klatila blizu hiše, ki ni stala daleč od gozda. Prekanjena rjavka je zavohala,